සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි.

රහස්‍ය ලේඛනයකි.

NEW

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2020

25 - ඉතිහාසය

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය

නව නිර්දේශය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

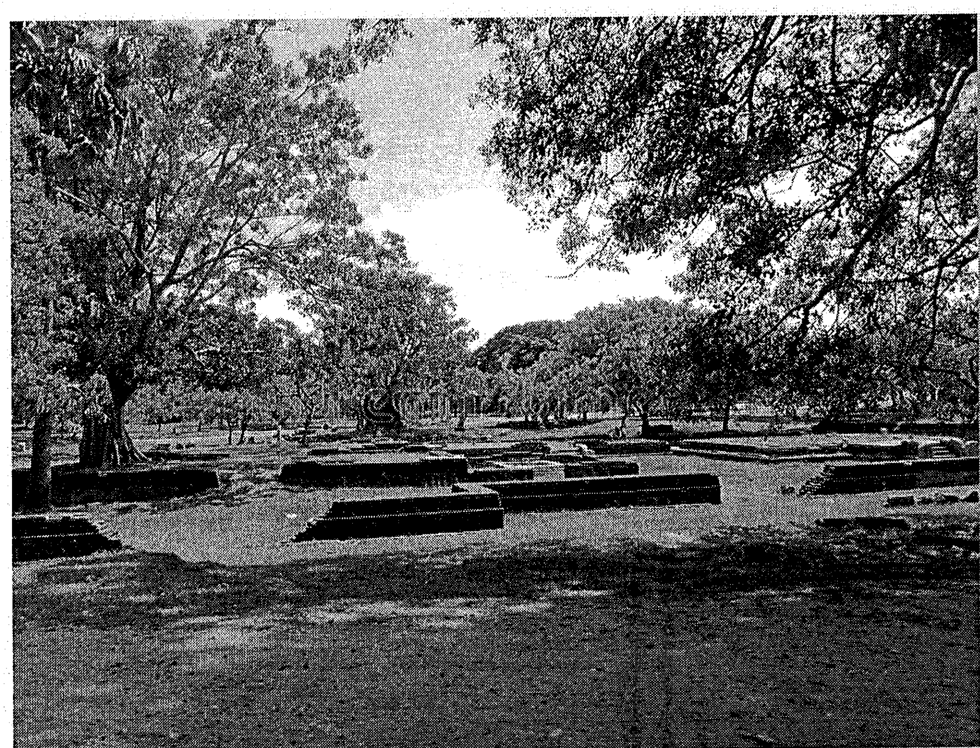

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
ප්‍රධාන/ සහකාර පරීක්ෂක රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත.

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2020

25 - ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය

ලකුණු බෙදී යාමේ ආකාරය

I පත්‍රය 01 x 40 = 40

II පත්‍රය

අනිවාර්ය පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු	=	18
සෙසු ප්‍රශ්න 3කට 14 බැගින්	=	42
II පත්‍රය අවසාන ලකුණු	=	60

අවසාන ලකුණු = 40 + 60 = 100

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ශිල්පීය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන් ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට් පෑනක් පාවිච්චි කරන්න.

2. සෑම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.

   ඉලක්කම් ලිවීමේදී **පැහැදිලි ඉලක්කමෙන්** ලියන්න.

3. ඉලක්කම් ලිවීමේදී වැරදුණු අවස්ථාවක් වේ නම් එය පැහැදිලිව තනි ඉරකින් කපා හැර නැවත ලියා කෙටි අත්සන යොදන්න.

4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ △ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයත් සමග □ ක් තුළ, භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇති තීරුව භාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i) .... √ △ $\frac{4}{5}$
....
....

(ii) .... √ △ $\frac{3}{5}$
....
....

(iii) .... √ △ $\frac{3}{5}$
....
....

(03) (i) $\frac{4}{5}$ + (ii) $\frac{3}{5}$ + (iii) $\frac{3}{5}$ = □ $\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුළු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විභාගය සඳහා කවුළු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුළුපතක් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුළු පත්‍රයක් භාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.

2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්නම් හෝ එකම පිළිතුරක්වත් ලකුණු කර නැත්නම් හෝ වරණ කැපී යන පරිදි ඉරක් අඳින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මුලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා නොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අඳින්න.

3. කවුළු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර ✓ ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇඳ කපා හරින්න. වැරදි හෝ නුසුදුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අඳින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.

2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවර්ලන්ඩ් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.

3. සෑම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුල් පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුල් පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.

4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුල් පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සෑම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් නැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණ ඔබ විසින් මුල් පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. I පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අකුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න. 51 චිත්‍ර විෂයයේ I, II හා III පත්‍රවලට අදාළ ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවල ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලිවිය යුතු වේ.

***

AL/2020/25/S-I(NEW)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது /All Rights Reserved]

නව නිර්දේශය/புதிய பாடத்திட்டம்/New Syllabus

NEW

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය I (I කොටස)
இலங்கை வரலாறு I (பகுதி I)
History of Sri Lanka I (Part I)

25 S I

පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - ඈත අතීතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

විභාග අංකය: ……………………………

උපදෙස්:

※ මෙම කොටස ප්‍රශ්න **40** කින් සමන්විත වේ. **සියලු ම** ප්‍රශ්නවලට **මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම** පිළිතුරු සපයන්න.
※ එක් එක් ප්‍රශ්නයට ප්‍රතිචාර **පහ** බැගින් දී ඇති නමුදු නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ **එකක්** පමණි. එම නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, දී ඇති **උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.**
※ **මෙම කොටසට ලකුණු 40 ක් දෙනු ලැබේ.**
※ කොටස් දෙකට **ම** මුළු කාලය **පැය තුනකි**. පිළිතුරු ලියා අවසන් වූ පසු, **I කොටස**, **II කොටසේ** පිළිතුරු පත්‍ර සමඟ **අමුණා භාර දෙන්න.**

I කොටස

● අංක **1** සිට **10** තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නම් **පහ** බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් **එකක්** පමණක් කවර හෝ හේතුවක් නිසා අනෙක් නම් සමඟ **නො ගැළපේ.** එම **නො ගැළපෙන** නම කුමක් දැ'යි හඳුනාගෙන එහි අංකය **වරහන තුළ** ලියන්න.

1. (1) බටදොඹ ලෙන (2) පිදුරංගල (3) බෙලිලෙන
(4) පාහියන් ලෙන (5) වටවල
5 (………)

2. (1) බෝධිවංස (2) දළදාවංස (3) දීපවංස
(4) ථූපවංස (5) ධාතුවංස
3 (………)

3. (1) කොරතොට (2) ගෝකණ්ණ (3) මහාතිත්ථ
(4) ඌරාතොට (5) ජම්බුකෝල පට්ටන
1 (………)

4. (1) මෙගස්තිනිස් (2) වෙංහෝ (3) කොස්මස්
(4) ප්ලිනි (5) ඔනෙසික්‍රිටස්
2 (………)

5. (1) හැටදාගේ (2) රංගිරි දඹුල්ල (3) රන්කොත් වෙහෙර
(4) දීඝවාපි (5) නිශ්ශංක ලතා මණ්ඩපය
4 (………)

6. (1) සෙම්බග පෙරුමාල් (2) වරෝදය (3) කුලශේකර
(4) මාර්තාණ්ඩ (5) කුණතුඞණ
1 (………)

7. (1) විජයබා පිරිවෙන (2) පද්මාවතී පිරිවෙන (3) මයුරපාද පිරිවෙන
(4) ආලාහන පිරිවෙන (5) සුනේත්‍රාදේවී පිරිවෙන
4 (………)

[දෙවැනි පිටුව බලන්න.

8. (1) රෝම ලන්දේසි නීතිය (2) රාද් වැන් ජස්ටිට් (3) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය
(4) ලැන්ඩ් රාද් (5) දිස්ත්‍රික් උසාවි
(.........) 1

9. (1) දන්තුරේ සටන (2) බලන සටන (3) කටුවන සටන
(4) රන්දෙනිවෙල සටන (5) ගන්නොරුව සටන
(.........) 3

10. (1) එමර්සන් ටෙනන්ට් (2) ජෝන් ඩොයිලි (3) ජෝර්ජ් ටර්නර්
(4) ලෙනාර්ඩ් වුල්ෆ් (5) ජෝර්ජ් බර්ඩ්
(.........) 5

● අංක **11** සිට **15** තෙක් ප්‍රශ්නවල **පද යුගල පග** බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එක යුගලයක පද එකිනෙකට **නො ගැළපේ**. එම **නො ගැළපෙන** යුගලය කුමක්දැ'යි හඳුනාගෙන ඊට අදාළ **අංකය**, ඉදිරියේ ඇති **වරහන තුළ** ලියන්න.

11. (1) හෝපිටිගමු සෙල්ලිපිය - වෙළෙඳ නගරයක පරිපාලනය පිළිබඳව
(2) වේලයික්කාර සෙල්ලිපිය - දළදා වහන්සේගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව
(3) අඹගමුව සෙල්ලිපිය - අධිකරණ පරිපාලනය පිළිබඳව
(4) දෙවනගල සෙල්ලිපිය - ඉඩම් ප්‍රදානයක් පිළිබඳව
(5) තෝනිගල සෙල්ලිපිය - ධාන්‍ය තැන්පතු ක්‍රමය පිළිබඳව
(.........) 3

12. (1) විජය - තම්බපණ්ණි
(2) පණ්ඩුවාසදේව - කල්‍යාණි
(3) භද්දකච්චානා - ගෝකණ්ණ
(4) සංඝමිත්තා තෙරණිය - ජම්බුකෝල පට්ටන
(5) හේමමාලා සහ දන්ත - ලංකා පට්ටන
(.........) 2

13. (1) පූජාවලිය - දළදා වහන්සේට පුදපූජා පැවැත්වීම පිළිබඳ ග්‍රන්ථයකි.
(2) සමන්තපාසාදිකා - විනය පිටකයට ලියන ලද අටුවා ග්‍රන්ථයකි.
(3) උත්තර විහාරට්ඨ කථා - අභයගිරි විහාර භික්ෂූන් විසින් ලියන ලද කෘතියකි.
(4) සද්ධර්මරත්නාවලිය - දඹදෙණි යුගයේ දී රචිත ගද්‍ය ග්‍රන්ථයකි.
(5) යාල්පාන වෛපව මාලෛයි - යාපන ප්‍රදේශයේ ඉතිහාසය ඇතුළත් ග්‍රන්ථයකි.
(.........) 1

14. (1) විලියම් ග්‍රෙගරි - ජාතික කෞතුකාගාරය පිහිටුවීම
(2) තෝමස් මේට්ලන්ඩ් - ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය පිහිටුවීම
(3) එඩ්වර්ඩ් බාන්ස් - ගන්නොරුවේ කෝපි වත්තක් ආරම්භ කිරීම
(4) ටොරිංටන් - මාර්ග බද්ද පැනවීම
(5) හර්කියුලිස් රොබින්සන් - ගම්සභා ක්‍රමය යළි ස්ථාපිත කිරීම
(.........) 2

15. (1) ඒ.ඊ. ගුණසිංහ - කම්කරු පක්ෂය
(2) ඇන්.ඇම්. පෙරේරා - ලංකා සම සමාජ පක්ෂය
(3) පොන්නම්බලම් අරුණාචලම් - ලංකා ජාතික සංගමය
(4) ජී.ජී. පොන්නම්බලම් - සමස්ත ලංකා ද්‍රවිඩ සංගමය
(5) සිරිමා බණ්ඩාරනායක - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය
(.........) 5

● අංක **16** සිට **20** තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයෙහි නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු සමූහයක් **X** සහ **Y** තීරවල දී ඇත. **Y** තීරයේ දී ඇති නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු **X** තීරයේ දී ඇති ඒවා සමඟ කිසියම් ආකාරයකට ගැළපේ. එහෙත් ඒවා දක්වා ඇත්තේ ගැළපෙන අනුපිළිවෙළට **නො වේ**. **Y** තීරය, **X** තීරය සමඟ ගැළපෙන අනුපිළිවෙළට සකස් කළ විට පහත දී ඇති සංයෝග පහෙන් **එකක්** නිවැරදි ය. නිවැරදි සංයෝගයට අයත් **අංකය** තෝරා **වරහන තුළ** ලියන්න.

16.

	X		Y
(i)	ගෝණ නදී	A	මල්වතු ඔය
(ii)	කදම්බ නදී	B	මහවැලි ගඟ
(iii)	ජජ්ජර නදී	C	කලා ඔය
(iv)	කප්පකන්දර නදී	D	මැණික් ගඟ
(v)	මහාවාලුකා නදී	E	දැදුරු ඔය

(1) AEDBC (2) BACED (3) CAEDB (4) DBCAE (5) EDBCA (.........) 3

[තුන්වැනි පිටුව බලන්න.

17. X / Y

(i) කෝකිල සංදේශය — A අලගියවන්න මුකවෙටි
(ii) ගුත්තිල කාව්‍යය — B ඉරුගල්කුලතිලක හිමි
(iii) සුභාෂිතය — C වෑත්තෑවේ හිමි
(iv) ලෝවැඩ සඟරාව — D තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි
(v) සැලළිහිණි සංදේශය — E විදාගම මෛත්‍රීය හිමි

(1) AEDBC (2) BCAED (3) CAEDB (4) DEBCA (5) EDBCA (.....2....)

18. X / Y

(i) පළමුවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජතුමා — A කෝට්ටේ
(ii) දෙවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජතුමා — B ගම්පොළ
(iii) හතරවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජතුමා — C කුරුණෑගල
(iv) පස්වෙනි පරාක්‍රමබාහු රජතුමා — D දඹදෙණිය
(v) හයවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජතුමා — E පොළොන්නරුව

(1) ABECD (2) BCDAE (3) CABED (4) CDABE (5) EDCBA (.....5....)

19. X / Y

(i) සපුමල් කුමාරයා — A ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා
(ii) ටිකිරි බණ්ඩාර — B දෙවන රාජසිංහ රජතුමා
(iii) කොනප්පු බණ්ඩාර — C හයවන බුවනෙකබාහු රජතුමා
(iv) මහා අස්ථාන — D පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා
(v) කන්නසාමි — E පළමුවන රාජසිංහ රජතුමා

(1) ABDCE (2) CADBE (3) CBADE (4) CEDBA (5) ECDBA (.....4....)

20. X / Y

(i) කින්නර බද්ද — A අලිඇතුන් පිළිබඳ කාර්යාංශය
(ii) කුරුවේ බද්ද — B ප්‍රවාහන කාර්යාංශය
(iii) මඩිගේ බද්ද — C ශිල්පීන් පිළිබඳ කාර්යාංශය
(iv) බඩහැල බද්ද — D විවීමේ කාර්යාංශය
(v) කොට්ටල් බද්ද — E කුඹල් කාර්යාංශය

(1) ABDCE (2) BCDAE (3) DABEC (4) DBACE (5) EABDC (.....3....)

- අංක **21** සිට **25** තෙක් සෑම ප්‍රශ්නයකට ම එක් මාතෘකාවක් යටතේ කරුණු **පහ** බැගින් සපයා ඇත. එම කරුණු අතුරෙන් **එකක් අදාළ මාතෘකාවට නො ගැළපේ**. එය තෝරා, ඊට අදාළ **අංකය** ඉදිරියේ ඇති **වරහන තුළ** ලියන්න.

21. වට්ටගාමණී අභය රජු මුහුණ දුන් අභියෝග

(1) සත් ද්‍රවිඩ ආක්‍රමණය
(2) තීය බ්‍රාහ්මණයාගේ කැරැල්ල
(3) බැමිණිතියා සාය
(4) පාණ්ඩ්‍ය ආක්‍රමණය
(5) කපිසීසගේ මරණින් පසුව සෙන්පතියන් වට්ටගාමණී අභය හැරයාම (.....4....)

22. අනුරාධපුර යුගයේ රාජ්‍ය ආදායම

(1) ඉඩම් බද්ද ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය විය.
(2) මජිබෙකපත, මත්ස්‍ය භාගයෙන් අයකළ බද්ද ලෙස සැලකේ.
(3) වරාය බදු අයකළ බව ගොඩවාය සෙල්ලිපියේ සඳහන් වේ.
(4) රජු භූමියෙහි අධිපතියා ලෙස සලකන ලද බැවින් ඔහුට ඉඩම් බද්ද අය කළ හැකි විය.
(5) මරාල බද්ද අනුරාධපුර යුගයෙහි සිටි පාලකයින්ගේ ආදායම් මාර්ගයක් විය. (.....5....)

හතරවැනි පිටුව බලන්න.

23. **ගම්පොළ රාජධානි සමය**

(1) තුන්වැනි විජයබාහු රජු ගම්පොළ පළමුවැනි පාලකයා විය.
(2) ගම්පොළ සමයේ දී නිශ්ශංක අලගක්කෝනාර කෝට්ටේ බලකොටුව ඉදිකර විය.
(3) සේනාලංකාධිකාර ගම්පොළ සමයෙහි සිටි බලවත් ප්‍රභූ පවුලකි.
(4) තිසර සංදේශය ගම්පොළ සමයෙහි දී රචනා කරන ලද කෘතියකි.
(5) ගඩලාදෙණි විහාරය ගම්පොළ සමයෙහි දී ඉදිකරන ලදී. (1)

24. **බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ වතු වගාව**

(1) කෝල්බෲක්-කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණ වතු ආර්ථිකයට මඟ පෑදුවේ ය.
(2) 1880 වර්ෂය වන තෙක් කෝපි වැදගත්ම වාණිජ භෝගය විය.
(3) රබර් වගාව පිළිබඳ පළමුවෙනි අත්හදා බැලීම හෙනරත්ගොඩ දී සිදු කෙරිණ.
(4) රබර් වගාව අසාර්ථක වූ පසු සිංකෝනා වගාව මෙරට ජනප්‍රිය විය.
(5) වතු වගාව සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රමිකයන් දකුණු ඉන්දියාවෙන් ගෙන්වනු ලැබී ය. (4)

25. **1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලිකාංග**

(1) විධායක ජනාධිපති ධුරය
(2) ජාතික රාජ්‍ය සභාව
(3) සමානුපාතික නියෝජනය
(4) ජනමත විචාරණය
(5) දෝෂාභියෝගය (2)

● අංක **26** සිට **30** තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති **(A)**, **(B)**, **(C)** සහ **(D)** යන ප්‍රතිචාර හතර අතුරෙන් **එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ** නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය හෝ ප්‍රතිචාර හෝ තෝරා,
(A) සහ **(B)** පමණක් නිවැරදි නම් .... **1** ද,
(A) සහ **(C)** පමණක් නිවැරදි නම් .... **2** ද,
(B) සහ **(C)** පමණක් නිවැරදි නම් .... **3** ද,
(C) සහ **(D)** පමණක් නිවැරදි නම් .... **4** ද,
වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් .... **5** ද, **වරහන තුළ ලියන්න.**

උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
1	**2**	**3**	**4**	**5**
(A) සහ **(B)** පමණක් නිවැරදි ය.	**(A)** සහ **(C)** පමණක් නිවැරදි ය.	**(B)** සහ **(C)** පමණක් නිවැරදි ය.	**(C)** සහ **(D)** පමණක් නිවැරදි ය.	**වෙනත් ප්‍රතිචාර** සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි ය.

26. **රෝහණ රාජ්‍යය පිළිබඳව පහත සඳහන් කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?**

(A) මහානාග මාගම සිට රෝහණ ප්‍රදේශය පාලනය කළේ ය.
(B) කාජරගාමයේ දශභාතිකයන් පරාජය කළ ගෝඨාභය රෝහණ රාජ්‍යය පුළුල් කළේ ය.
(C) සේරු, සෝම හා ලෝණ ප්‍රදේශ ඈඳා ගැනීම හේතුකොට ගෙන රෝහණ රාජ්‍යය පරිහානියට පත්විය.
(D) දුටුගැමුණු රජුගේ පාලන සමයේදී කොත්මලේ, රෝහණ රාජධානියෙහි පාලන මධ්‍යස්ථානය විය. (1)

27. **යාපන රාජධානියේ ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?**

(A) පට්ටිනප්පාලෙයි ග්‍රන්ථය යාපන රාජධානියේ ඉතිහාසය හැදෑරීමට ඇති ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රයකි.
(B) පරරාජශේකරම් යාපන රාජධානියෙහි ප්‍රථම පාලකයා විය.
(C) යාපන රාජධානියෙහි පාලකයින් විසින් සීතාවක බැරැණ්ඩි කෝවිල ඉදිකරන ලදී.
(D) ඉබන් බතූතාගේ වාර්තාවට අනුව යාපන රාජධානියෙහි පාලකයා ශ්‍රී ලංකාවේ සුල්තාන්වරයා විය. (5)

[ප්‍රස්වැනි පිටුව බලන්න.

28. වැලිවිට සරණංකර හිමියන් සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?

(A) දෙගල්දොරු විහාරයෙහි දී මහණ උපසම්පදාව ලැබීම
(B) සිල්වත් සමාගම පිහිටුවීම
(C) සියම් උපසම්පදාව රැගෙන ඒමට මූලිකවීම
(D) අස්ගිරි පාර්ශවයේ පළමුවෙනි මහනාහිමි තනතුරට පත්වීම

3 (.........)

29. ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?

(A) රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව පිහිටුවීම
(B) සර්වජන ඡන්ද බලය පිරිනැමීම
(C) රාජ්‍ය සේවා කොමිසම පිහිටුවීම
(D) කැබිනට් ක්‍රමය හඳුන්වාදීම

5 (.........)

30. 1915 සිංහල-මුස්ලිම් කෝලාහලය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?

(A) ගම්පොළ වල්ලහගොඩ දේවාල පෙරහැර මීට ප්‍රධාන හේතුවක් විය.
(B) මෙම කෝලාහලය පාලනය කිරීම සඳහා ඇඳිරි නීතිය පනවනු ලැබී ය.
(C) රොබට් චාමර්ස් මෙකල බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුකාරවරයා විය.
(D) මෙම කෝලාහලයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දහසකට වැඩි පිරිසක් මියගිය බව වාර්තා වේ.

2 (.........)

- අංක **31** සිට **35** තෙක් ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, එහි අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.

31. නිශ්ශංකමල්ල රජු ආක්‍රමණය කළ දකුණු ඉන්දියානු ප්‍රදේශය කුමක් ද?

(1) මධුරාපුර (2) අතිවීරරාම පට්ටනම් (3) සෝමේශ්වරම්
(4) මහබලිපුරම් (5) රාමේශ්වරම්

5 (.........)

32. යාපහුව රාජධානියේ පළමුවෙනි පාලකයා කවරෙක් ද?

(1) දෙවෙනි පරාක්‍රමබාහු (2) තුන්වෙනි විජයබාහු
(3) තුන්වෙනි පරාක්‍රමබාහු (4) පළමුවෙනි බුවනෙකබාහු
(5) දෙවෙනි බුවනෙකබාහු

4 (.........)

33. ගම්පොළ සමයේ දී ඉදිකළ ලංකාතිලක විහාරයේ ප්‍රධාන ගෘහනිර්මාණ ශිල්පියා කවරෙක් ද?

(1) ගණේශ්වරාචාර්ය (2) ස්ථපතිරායර
(3) දෙවරගම්පළ සිල්වත්තැන (4) දේවේන්ද්‍ර මූලාචාරීන්
(5) නිලගම පටබැන්දා

2 (.........)

34. විද්‍යෝදය පිරිවෙන පිහිටුවන ලද්දේ කවරෙකු විසින් ද?

(1) රත්මලානේ ධම්මාලෝක හිමි (2) වලානේ සිද්ධාර්ථ හිමි
(3) හික්කඩුවේ සුමංගල හිමි (4) රත්මලානේ ධර්මාරාම හිමි
(5) වැලිවිටියේ සෝරත හිමි

3 (.........)

35. ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ පළමුවෙනි උපකුලපතිවරයා කවරෙක් ද?

(1) අයිවර් ජෙනිංග්ස් (2) මාර්කස් ප්‍රනාන්දු (3) නිකලස් ආටිගල
(4) ජී.පී. මලලසේකර (5) ඊ.ඕ.ඊ. පෙරෙයිරා

1 (.........)

[ගයවැනි පිටුව බලන්න.

- අංක **36** සිට **40** තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළ ව ප්‍රකාශ දෙක බැගින් දී ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන **1, 2, 3, 4** සහ **5** යන කවර ප්‍රකාශ යුගලය දැ'යි තෝරා ඊට අදාළ **අංකය වරහන තුළ** ලියන්න.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	**දෙවැනි ප්‍රකාශය**
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.
5	නිවැරදි ය.	නිවැරදි වන අතර **පළමුවැන්න** මැනවින් පහදා දෙයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	**දෙවැනි ප්‍රකාශය**	
36.	ලක්දිව පළමුවෙනි සංඝභේදය ඇති වූයේ මහසෙන් රාජ්‍ය සමයෙහි දී ය.	කුපික්කල තිස්ස හිමියනට මහසෙන් රජු ජේතවන විහාරය පූජා කළේ ය.	3 (.........)
37.	ගල්විහාර සෙල්ලිපිය පළමුවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජු විසින් සිදු කළ සංඝ සාමග්‍රිය ගැන තොරතුරු වාර්තා කර තිබේ.	පළමුවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජු සෙල්ලිපි වැඩිම සංඛ්‍යාවක් පිහිටුවා ඇති පාලකයා ලෙස සලකනු ලැබේ.	1 (.........)
38.	ජේසුයිට් නිකාය ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලද්දේ ඉංග්‍රීසින් විසිනි.	ලන්දේසීහු ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල ඇළ මාර්ග පද්ධතියක් ඉදි කළහ.	4 (.........)
39.	මෙරට අධ්‍යාපන කටයුතු ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් සිදුකළ යුතු බවට කෝල්බෲක්-කැමරන් කොමිසම විසින් යෝජනා කරන ලදී.	පරිපාලන කටයුතු සඳහා ස්වදේශිකයන් පුහුණු කිරීම පිණිස ඉංග්‍රීසි භාෂාව අධ්‍යාපන මාධ්‍යය විය යුතු බව කෝල්බෲක්-කැමරන් කොමිසමෙහි අදහස වූ බව පෙනේ.	5 (.........)
40.	ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය ලබාගන්නා ලද්දේ 1955 වර්ෂයෙහි දී ය.	එස්.ඩබ්.ආර්.ඩී. බණ්ඩාරනායක මහතාගේ ඝාතනයෙන් පසුව හිස් වූ අගමැති තනතුරට සිරිමා බණ්ඩාරනායක මැතිණිය පත්කරන ලදී.	1 (.........)

* *

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/க.பொ.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை - 2020

නව නිර්දේශය/ புதிய பாடத்திட்டம

විෂයය අංකය பாட இலக்கம்	25	විෂයය பாடம்	ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I පත්‍රය / பத்திரம் I

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.
01.	5	11.	3	21.	4	31.	5
02.	3	12.	2	22.	5	32.	4
03.	1	13.	1	23.	1	33.	2
04.	2	14.	2	24.	4	34.	3
05.	4	15.	5	25.	2	35.	1
06.	1	16.	3	26.	1	36.	3
07.	4	17.	2	27.	5	37.	1
08.	1	18.	5	28.	3	38.	4
09.	3	19.	4	29.	5	39.	5
10.	5	20.	3	30.	2	40.	1

✪ විශේෂ උපදෙස්/ விசேட அறிவுறுத்தல் :
එක් පිළිතුරකට/ ஒரு சரியான விடைக்கு 01 ලකුණ බැගින්/புள்ளி வீதம்
මුළු ලකුණු/மொத்தப் புள்ளிகள் 1 × 40 = 40

AL/2020/25/S-I(NEW)

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

NEW

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය இலங்கை வரலாறு History of Sri Lanka	I	25	S

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல. Question No.	1	විභාග අංකය சுட்டெண் Index No.	....

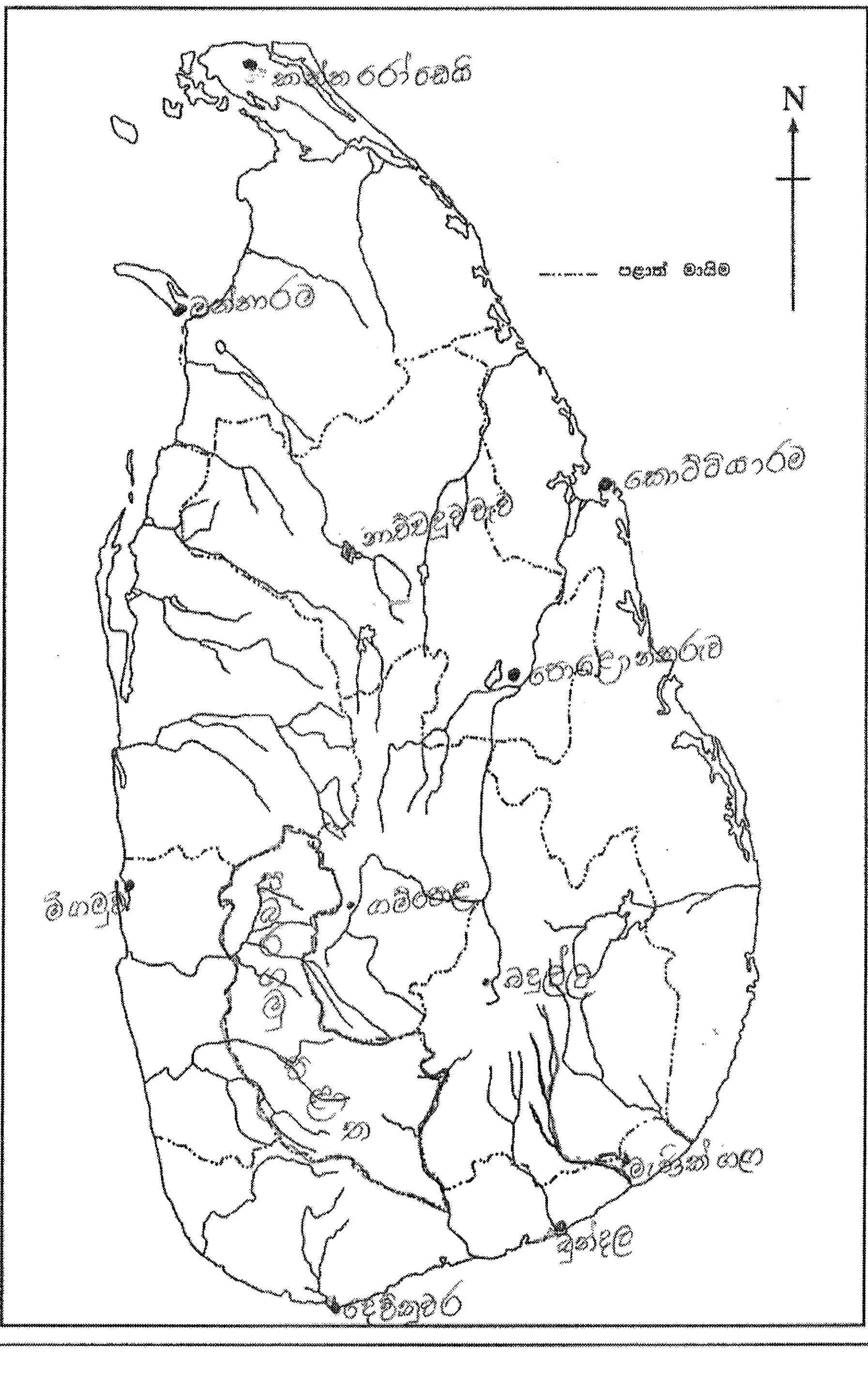

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020 - නව නිර්දේශය

ඉතිහාසය I (II කොටස)

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - ඈත අතීතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

උපදෙස්:
- පළමුවන ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- පළමුවන ප්‍රශ්නයටත්, B හා C කොටස්වලින් අවම වශයෙන් එක ප්‍රශ්නය බැගින් තෝරා ගෙන තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.
  (පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් සපයා ඇත.)

A කොටස

1. ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න.

(i) මැණික් ගඟ (ii) බූන්දල (iii) කන්තරෝඩෙයි (iv) නාච්චදූව වැව

(v) පොළොන්නරුව (vi) ගම්පොළ (vii) දෙවිනුවර (viii) මන්නාරම

(ix) මීගමුව (x) කොට්ටියාරම (xi) බදුල්ල (xii) සබරගමුව පළාත

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගිනි.)

B කොටස

2. "මහසෙන් රාජ්‍ය සමයේ අවසානය තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැදෑරීම සඳහා භාවිත කළ හැකි ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රය මහාවංසයයි."

(i) මහාවංසයේ කතුවරයා නම් කරන්න

දික්සඳ සෙනෙවි පිරිවෙන්පති මහානාම හිමි

(ලකුණු 01යි)

(ii) මහාවංසය ලිවීම සඳහා පදනම් කරගනු ලැබූ මූලාශ්‍රය දෙකක් නම් කරන්න.

දීපවංසය, උත්තරවිහාරට්ඨකථාව, සීහළට්ඨකතා විනයට්ඨකථාව, පුඤ්ඤපොත්ථක, දීපවංසට්ඨකථාව, චේතියවංසට්ඨකථාව, මහාබෝධිවංසට්ඨකථාව, සහස්සවත්ථු අට්ඨකථාව, සහස්ස වත්ථුප්ප්‍රකරණය, මහාචේතියවංසට්ඨකථාව, සීමාකථා, හෙළටුවා.

(ලකුණු 02යි)

(iii) දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා හා අසෝක අධිරාජයා අතර පැවති සම්බන්ධතා මහාවංසයේ සඳහන් වන ආකාරය සැකෙවින් දක්වන්න.

➢ දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා හා අසෝක අධිරාජයා බොහෝකල් අදෘෂ්ට මිත්‍රයෝය.

- පළමු අභිෂේක දිනයේදී ස්වභාවිකව පහළ වී යයි කියනු ලබන මුතු, මැණික් ආදි වටිනා වස්තූන් මාහැඟි පඬුරු ලෙස අරිට්ඨ කුමරු ප්‍රධාන කොටගත් පිරිස අත, අශෝක අධිරාජයා වෙත යැවීම.
- දේවානම්පියතිස්ස රජුද තුණුරුවන් සරණ යාමත් නැවත අභිෂේක ලැබීමත් අවශ්‍ය යයි කල්පනා කළ අශෝක අධිරාජයා විසින් මිහිඳු මාහිමියන් ප්‍රමුඛ දූත පිරිස මෙරටට එවූ අතරම, රාජ කකුධ භාණ්ඩ ඇතුළු අභිෂේකය සඳහා අවශ්‍ය දෑද එවීම (රාජ කකුධ භාණ්ඩ - වල්විදුනාය, නලල්පටය, මගුල්කඩුව, සේසත, මිරිවැඩිසඟළ, ඉස්වෙළුම, කර්ණාභරණ, රන් දාමයක්, කෙණ්ඩියක්, දක්ෂිණාවෘත සංඛය, මාහැඟි අත්පිස්නා, අනෝතත්ත විලේ හා ගංගා නම් ගඟේ ජලය, මාහැඟි ඔසු, ක්ෂත්‍රිය කන්‍යාවක්).
- මේ දෙදෙනා අතර මිත්‍රත්වය හේතුකොට ගෙන මෞර්ය අභිෂේක ක්‍රමය මෙරටට හඳුන්වාදීම සිදු වූ අතරම, තිස්ස රජුට 'දේවානම්පිය' යන උපාධිනාමය පිරිනැමීමද සිදුවිය.
- පාලකයන් දෙදෙනා අතර හටගත් සම්බන්ධතා හේතුකොටගෙන මෙරටට මෞර්ය රාජාණ්ඩු ක්‍රමයේ ආභාසය ලැබීම (සේනාපති, පුරෝහිත, දණ්ඩනායක, භාණ්ඩාගාරික ආදී නිලතල).
- ශ්‍රී මහා බෝධියේ ශාඛාවක් ද සමඟ අශෝක අධිරාජයාගේ දියණිය වූ සංඝමිත්තා තෙරණිය මෙරටට පැමිණීම.
- මෙරටට සර්වඥ ධාතූන් ලැබීම.

(ලකුණු 04යි)

(iv) මහසෙන් රාජ්‍ය සමයේ අවසානය තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැදෑරීම සඳහා ඇති ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රය ලෙස මහාවංසය සැලකිය හැකි වන්නේ කෙසේදැයි පරීක්ෂා කරන්න.

- විජය රජුගේ පටන් මහසෙන් රාජ්‍ය කාලය දක්වා ලාංකේය ඉතිහාසය හැදෑරීමට තිබෙන මූලාශ්‍රය අතුරින් මහාවංසය ප්‍රධාන වීම.
- එමගින් ක්‍රි. පූ. 6 වන සියවසේ සිට මහසෙන් රාජ්‍ය සමයේ අවසානය දක්වා අඛණ්ඩ ඉතිහාසයක් ගොඩනගාගත හැකිවීම.
- දේශපාලනය හා පරිපාලනය පිළිබඳ තොරතුරු වාර්තාවීම (රජවරු, රාජවංශ, රජවරුන්ගේ අනුපිළිවෙළ, ඥාති සබඳතා, පාලකයන්ගේ බල ව්‍යාප්තිය, උපාරජවරුන්, ප්‍රාදේශීය පාලකයන්, නිලධාරීන්, දකුණු ඉන්දියානු ආක්‍රමණ). මේවායේ විශ්වසනීයත්වය ශිලාලේඛන ඇතුළු පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක, ඉන්දීය මූලාශ්‍ර හා විදේශ ලේඛක වාර්තා මඟින් තහවුරුවේ (බ්‍රාහ්මී ලිපි, කුසලාන්කන්ද, බෝවත්තේගල, වැලඑල්ලුගොඩ, කොට්ටදමුහෙළ, වෙස්සගිරිය, මහරත්මලේ, තිඹිරිවැව, කොරවක්ගල, සිතුල්පව්ව ආදී සෙල්ලිපි, වල්ලිපුරම් රන්පත).
- කෘෂි කර්මාන්තය, වෙළෙඳාම, වාරි කර්මාන්ත, වාරි තාක්ෂණය, කර්මාන්ත ආදි ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු වාර්තාවීම (තෝනිගල, නාගිරිකන්ද, ගොඩවාය, මීන්විල, පාලුමැකිච්චාව, මහකපුගොල්ලැව, අලියාකඩ, බෝවත්තේගල,

ලබුඇටබැඳිගල ආදී සෙල්ලිපි, පෙරිමියන්කුලම් පර්වත ලිපිය, කාසි හා විවිධ නටබුන් මගින් මෙම තොරතුරු තහවුරු වී ඇත.).

- සමාජ, ආගමික හා සංස්කෘතික ඉතිහාසය පිළිබඳ තොරතුරු රැසක් අනාවරණය වීම.
    - බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ලංකා ගමන්, දිවයිනේ බුදු සසුන පිහිටුවීම, බුද්ධාගමට රාජ්‍යානුග්‍රහය ලැබීම, භික්ෂු-භික්ෂුණී ශාසනය පිළිබඳ තතු, ආරාම පූජා, මහාවිහාරය හා ඊට අයත් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, ශ්‍රීමහා බෝධි රෝපණය, රුවන්වැලිසෑය ඉදිකිරීමේ පුවත, අභයගිරි විහාර පූජාව, ජේතවන විහාරය ඇතුළු වෙහෙර විහාරස්ථාන ඉදිකිරීම, අරියවංශ සූත්‍ර දේශනාව වැනි ආගමික උත්සව පිළිබඳවත්, අධ්‍යාපනය, පංචශීලය පදනම් කරගත් සමාජය ආදී විවිධ අංශ පිළිබඳවත් තොරතුරු වාර්තාවීම හා මිහින්තලේ, සිතුල්පව්ව්, තෝනිගල හා රජගල ආදී සෙල්ලිපි මගින් ඒවා තහවුරුව තිබීම.

(ලකුණු 09යි)

3. අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවල ශ්‍රී ලංකාවේ වාරිමාර්ග ක්‍රමයේ අනුක්‍රමික වර්ධනය පහත දැක්වෙන ක්ෂෙත්‍ර යටතේ විස්තර කරන්න.

(i) වැව් **(ii)** ඇළ මාර්ග **(iii)** වාරි තාක්ෂණය

(i) වැව්

- වැව් ඉදිකිරීමේ ක්‍රමික වර්ධනයක් දක්නට ලැබීම.
    - ක්‍රි. පූ. හතරවන සියවසේදී පණ්ඩුකාභය රජු විසින් ජයවැව, අභයවැව, ගාමිණිවැව යන වැව් තුනක් ඉදිකළ බව මහාවංසයේ සඳහන්වීම.
    - ක්‍රි. පූ. තුන්වන සියවසේදී දේවානම්පියතිස්ස රජු තිසාවැවත් පසුව නුවරවැවත් ඉදිකරවීම.
    - ක්‍රි. ව. පළමුවන සියවසේදී වසභ රජු විසින් මහා පරිමාණ වැව් ඉදිකරවීම ආරම්භ කිරීම: ඒ අනුව වැව් එකොළහක් කරවීම (මහවිලච්චිය, මානන්කට්ටිය, නොච්චිපොතාන, හිරිවඩුන්න).
    - ක්‍රි. ව. තුන්වන සියවසේදී මහසෙන් රජතුමා විසින් වැව් දහයක් කරවීම (ඒ අතුරින් මින්නේරි වැව වඩාත් වැදගත් ය. රජතුමා 'මින්නේරි දෙවියෝ' ලෙස සැලකීම. හුරුලුවැව, මහගල්කඩවල වැව, මාගල්ල වැව, හුළුගල්ල වැව, කවුඩුල්ල වැව, කනදරා වැව).
    - පළමුවන උපතිස්ස රජු කුඩා ප්‍රමාණයේ වැව් හයක් ඉදිකරවීම. මේවා වර්තමානයේ හඳුනා ගැනීම දුෂ්කර ය.
    - ධාතුසේන රජු කලා වැව ඇතුළු වැව් දහඅටක් කරවීම (මහාදත්තවාපි, පානන්කාමකුලම්, මාළුළිය වැව, යෝධ වැව).
    - ක්‍රි. පූ. හයවන සියවසේදී දෙවැනි මුගලන් රජු වැව් තුනක් කරවීම (නාච්චදූව - පත්තපාසාණවාපි, පදවිය - ධනවාපි, ගරිතරවාපි - මෙතෙක් හඳුනාගෙන නොමැත).

- පළමුවන අග්බෝ රජු විසින් ඉදිකරන ලද වැව් දෙකක් වන්නේ කුරුඳු වැව (තන්නිමුරිප්පුකුළම) හා මාමඩුව වැව ය.
- දෙවන අග්බෝ රජු කන්තලේ හා ගිරිතලේ වැව් කරවූහ.
- අටවන, නවවන හා දහවන සියවස්වලදී විශාල ජලාශ ඉදිකළ බවක් නොපෙනේ. ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කර ඇත. (පස්වැනි අග්බෝ, දෙවන උදය, දෙවන මහින්ද, දෙවන සේන)
- පළමුවන විජයබාහු රජතුමා ඌව පළාතේ බුදුගුණ වැව කරවීය.
- පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු ඉදිකරවන ලද වැව් අතුරින් පරාක්‍රම සමුද්‍රය ඉතා වැදගත්ය. මහාවංසයට අනුව රජු ප්‍රධාන වැව් 163 ක්, කුඩා වැව් 2376 ක් කරවා ඇත.
- දැදුරු ඔයේ කොට්ට බද්ද, සූබර නිජ්ජර හා දෝරදත්තික යන ස්ථාන තුනෙහි ඉදිකරවන ලද ජල යෝජනා ක්‍රමය ඉතා වැදගත් වේ.
- අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවලදී වළවේ, කිරිඳි හා මැණික් යන ගංගා මුල්කරගෙන රුහුණේද ජලාශ ඉදිකර ඇත.

(ii) ඇළ මාර්ග

- ක්‍රි. පූ. පළමුවන සියවසේදී කුටකණ්ණ තිස්ස රජතුමා කරවන ලද වන්නක ඇළ (මීන්විල සෙල්ලිපිය, මහාවංසය).
- වසභ රජු ඇළ මාර්ග දොළහක් සෑදූ අතර ඇළහැර යෝද ඇළ (ආළිසාර ඇළ) ඉන් ප්‍රධාන වේ. ඇළහැරදී අඹන්ගඟ හරස් කර බැඳ, ඇළ මාර්ගය ඔස්සේ සැතපුම් 30 ක් බටහිර දෙසට ජලය රැගෙන ගොස් ඇත.
- මහසෙන් රජු පබ්බතන්න ඇළ කරවා මහවැලි ගඟේ ජලය නැගෙනහිරට ගෙනයාම හා අඹන් ගඟ හරස් කොට තලවතු ඇළ සාදවා එමගින් ජලය මින්නේරි ඇළට ගෙනයෑම.
- ධාතුසේන රජු සැතපුම් පනස් හතරක් දිග ජයගඟ කරවීම. මෙය කලාවැවෙන් ආරම්භ වී තිසාවැවෙන් අවසන් වේ.
- මල්වතු ඔයේ ජලය සැතපුම් 17 ක් දිග ඇළක් මඟින් මන්නාරම් දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි යෝදවැවට ගෙන යෑම.
- මහවැලි ගඟේ මණිමේඛලා සිට සැතපුම් 17 ක් දිග මිනිපේ ඇළ පළමුවන අග්බෝ රජු විසින් කරවීම.
- කළු ගඟේ හත්තොට අමුණෙන් පටන් ගන්නා සැතපුම් 28 ක් දිග ඇළ.
- අඹන්ගඟේ අංගමැඩිල්ල ස්ථානයේ සිට එන අංගමැඩිල්ල ඇළ හෙවත් ආකාශ ගංගාව.
- පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු ඇළවේලි 165 ක්, ඇළ මාර්ග 3910 ක් කරවූ බව හා කැඩීබිඳී ගිය ඇළවේලි 1753 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම.

(iii) වාරි තාක්‍ෂණය

- තාක්‍ෂණය වඩාත් කැපීපෙනේනනේ කුඩා වැව්වලට වඩා විශාල වැව් ඉදිකිරීමේදීය. භූමිය මැණීම, සමකිරීම හා සමෝච්චකරණය සම්බන්ධයෙන් ඉහළ ඉංජිනේරු දැනුමක් පළකොට ඇත.
- දෙපස පිහිටි කඳුගැට ආධාරයෙන් වැව් බැම්ම සෑදීම සිදුකර ඇත. එහෙත් ආකට්ටිමුරුප්පු හා යෝදවැවේ තාක්‍ෂණය මීට වෙනස්ය. යෝදවැවේ බැම්ම සකස් කර ඇත්තේ කොන් දෙකක දිග වේලි දෙකක් බැඳීමෙනි. එහි බැම්ම චාපයක හැඩය ගෙන ඇත.
- වැව් ඉදිකිරීමේදී සුවිශේෂ තාක්ෂණික අංග කීපයක් දක්නට ලැබීම - වැව් බැම්ම, සොරොව්ව, බිසෝකොටුව, සලපනාව.
- වැව් එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීමට ඉදිකොට ඇති සංකීර්ණ ඇළ මාර්ග ජාලය (ඇළහැර ඇළ මින්නේරි වැව දක්වා සකස් කරන විට භූ ලක්‍ෂණ උපයෝගි කර ගැනීම, ජයගඟේ මුල් සැතපුම් දාහතේ ජලබැස්ම සැතපුමකට අඟල් හයක් පමණක් වීම).
- ජයගඟ මෙරට ජල මාර්ග තාක්‍ෂණයේ ශ්‍රේෂ්ඨතම නිර්මාණය වේ. ජය ගඟින් තැනින් තැන විහිදී යන අතුරු ඇළවල් මඟින් කුඩා ගම් වැව් රැසකට ජලය සැපයේ.
- ගංගා හරස් කොට බැම් බැඳීමේ තාක්‍ෂණයට හොඳම උදාහරණය අංගමැඩිල්ල බැම්මයි (අඹන් ගඟේ පටු ස්ථානයක ගල්පරයක් මත විශාල ගල්කුට්ටි තැන්පත් කොට ඉදිකර ඇත).
- එකළ සූක්‍ෂම මිනුම් උපකරණ භාවිතා කර ඇත (පැරණි මාදුරු ඔය සොරොව්ව).

(ලකුණු 16යි)

4. පහත දැක්වෙන ක්‍ෂේත්‍ර යටතේ පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජුගේ දේශපාලන කාර්ය සංසිද්ධිය අගය කරන්න.

(i) දිවයින එක්සේසත් කිරීම **(ii) විදේශ ප්‍රතිපත්තිය**

(i) දිවයින එක්සේසත් කිරීම

- දක්ඛිණ දේශයේ පාලකයා බවට පත්වීම. පඬුවස්නුවර (පරාක්‍රමපුරය) පාලන මධ්‍යස්ථානය කරගැනීම.
- දේශසීමාවේ රැකවල් යෙදවීම හා ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- හමුදා සංවිධානය කිරීම.
- රජරට අල්ලා ගැනීම සඳහා ගජබාහු රජු සමඟ සටන් කිරීම.
- මහාමලය දේශය අල්ලා ගැනීම.
- පොළොන්නරුව අල්ලා ගැනීම.
- ගජබාහු සමග ගිවිසුමකට එළඹීම (සංගමුවිහාර ලිපිය).

- ගජබාහු මියගිය පසු ගිවිසුම උල්ලංඝනය වීම නිසා රෝහණයේ මානාභරණ හා සටන් කිරීම.
- මානාභරණ රෝහණයට පලායෑම හා පරාක්‍රමබාහු පොළොන්නරුවේ රජවීම.
- ක්‍රි. ව. 1153 දී පරාක්‍රමබාහු සිහසුනට පත්වීම.
- රුහුණේ කැරලි ඇතිවීම හා සුගලා රැජින පරාජයට පත් කිරීම.
- දළදා පාදා ධාතූන් වහන්සේ අත්පත් කර ගැනීම.
- මධ්‍යගත පරිපාලන සංවිධානයක් ගොඩනැගීම.

(ලකුණු 09යි)

(ii) විදේශ ප්‍රතිපත්තිය

- බුරුම රට (රාමඤ්ඤ දේශය) ආක්‍රමණය කිරීම හා බුරුමය සමඟ වෙළෙඳ හා ආගමික සම්බන්ධතා ඇති කර ගැනීම.
- දකුණු ඉන්දියාවේ චෝල විරෝධී පාණ්ඩ්‍යයන්ට ආධාර පිණිස හමුදා යැවීම නිසා චෝළයන් සමඟ ගැටුම් ඇතිවීම.
- කාම්බෝජය සමඟ මිත්‍ර සම්බන්ධතා පැවැත්වීම.
- කාලිංගය සමඟ විවාහ සම්බන්ධතා පැවැත්වීම.

(ලකුණු 07යි)

5. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම <u>දෙකක</u> ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) රජරට චෝළ ආධිපත්‍යය

(ii) දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමා

(iii) ගම්පොළ අවධියේ යාපන රාජ්‍යයේ බල ව්‍යාප්තිය

(iv) කෝට්ටේ යුගයේ අධ්‍යාපනය හා සාහිත්‍යය

(i) රජරට චෝළ ආධිපත්‍යය

- ක්‍රි. ව. දහවන සියවසේ එල්ල වූ දකුණු ඉන්දියානු චෝළ ආක්‍රමණ නිසා අනුරාධපුර රාජධානිය බිඳවැටුණි.
- උතුරු ලංකාවේ චෝළ ආධිපත්‍යය පැතිර වූ ප්‍රබල චෝළ පාලකයන් දෙදෙනා වූයේ පළමුවන රාජරාජ හා පළමුවන රාජේන්ද්‍ර යි. චෝළ ආධිපත්‍යය පැවති සමයේ සිටි අනෙක් පාලකයන් වූයේ පළමුවන රාජාධිරාජ, දෙවන රාජේන්ද්‍ර, වීර රාජේන්ද්‍ර, අධිරාජේන්ද්‍ර සහ පළමුවන කුලෝත්තුංගයි.

- ➤ දුර්වල පාලකයෙක් වූ පස්වන මිහිඳු රජ දවස රාජරාජගේ ආක්‍රමණික චෝළ හමුදා ලංකාවට ගොඩ බැස, අනුරාධපුරය කොල්ලකා විනාශ කිරීම. පස්වන මිහිඳු රජු රෝහණයට පලායාම.
- ➤ ඉන්පසු එළඹි අවුරුදු විස්සකට අධික කාලය රජරට බලය පවත්වා ගැනීමට රාජරාජ සමත් වී යයි මතයක් පැවතීම.
- ➤ චෝළ අධිරාජයා වූ රාජේන්ද්‍ර විසින් ක්‍රි. ව. 1017 දී පස්වන මිහිඳු රජු සිරකරුවෙකු ලෙස අල්ලා ගෙන චෝළ දේශයට රැගෙන යාමෙන් පසු රජරට ප්‍රදේශය චෝළ අධිරාජ්‍යයේ කොටසක් බවට පත් විය. චෝළයන් විසින් එය 'මුම්මුඩි සෝළමණ්ඩලම්' ලෙස නම් කිරීම. එසේම, පොළොන්නරුව පාලන මධ්‍යස්ථානය බවට පත් කර ගත් අතර එය 'ජනනාථමංගලම්' ලෙස හැඳින්වීම.
- ➤ මුම්මුඩි සෝළමණ්ඩලම් කොටස් දෙකකට බෙදා තිබීම - රාජරාජ වළනාඩු හා වික්කිරම ශෝළ වළනාඩු.
- ➤ පළමුවන රාජරාජ හා පළමුවන රාජේන්ද්‍ර යන රජුන්ගේ සෙල්ලිපි ලංකාවෙන් හමුව තිබීම (පළමුවන රාජේන්ද්‍රගේ තිරුමණ්ණි වළර ප්‍රශස්තිය සහ දැනට පොළොන්නරුවේ හා කොළඹ කෞතුකාගාරයේ තැන්පත්කොට ඇති සෙල්ලිපි).
- ➤ මෙරට සිටි චෝළ ප්‍රාදේශික පාලකයන් (ආණ්ඩුකාරවරුන්) පිළිබඳව තොරතුරු හමු නොවන අතර චෝළයින් විසින් ලංකාව පාලනය කළ ආකාරය ගැන යම් යම් අනුමාන පමණක් තිබීම (යුද්ධ හමුදාවේ උසස් තනතුරු, පාලන තන්ත්‍රයේ උසස් තනතුරු දකුණු ඉන්දියානුවන් දරූ බව. ප්‍රාදේශීය පාලනයේ ගම ප්‍රධාන වීම. බදු අය කර තිබීම -රාජරාජගේ තන්ජෝර්හි ඇති ලිපියක ලංකාවේ ගම් පහකින් ගත් බදු තන්ජෝර දේවාලයට ප්‍රධානය කිරීම පිළිබඳව සඳහන් වීම හා එකී බදු මුදල්, වී, මී ගසේ කිරිවලින් ගෙවා තිබීම. එසේම, වාර්ෂිකව කප්පම් ගෙවීමක්ද සිදු වන්නට ඇත.
- ➤ ඔවුන්ගේ පාලන සමයේදී බෞද්ධාගමික ගොඩනැගිලි විනාශ කිරීම සිදු කර ඇත. කෙසේවෙතත්, ඇතැම් අවස්ථාවලදී ප්‍රදානයන්ද කර තිබීම (වෙල්ගම්වෙහෙරට - රාජරාජපෙරුම්පල්ලි).
- ➤ හින්දු කෝවිල් ගණනාවක් ඉදිකිරීම (වාණවණ්මාදේවී ඊශ්වරම්). තඹ හා ලෝකඩවලින් කළ හින්දු දේව ප්‍රතිමා රැසක් හමු වී ඇත (ශිව, විෂ්ණු, පාර්වති, නටරාජා). චෝළ අධිරාජ්‍යයේ ප්‍රාදේශීය නිලධාරියෙකු විසින් මන්නාරමේ ගොඩනගන ලද කෝවිලක් අධිරාජයාගේ නම මුල් කරගෙන 'රාජරාජේශ්වර' යනුවෙන් නම් කර ඇත. මෙකල පදවියේ ද හින්දු කෝවිලක් ඉදිකර තිබේ.
- ➤ චෝළ බල ප්‍රදේශ පුරාම දකුණු ඉන්දියානු වෙළෙඳ ශ්‍රේණි පැතිර සිටි බව පෙනේ.
- ➤ 1070 දී පළමුවන විජයබාහු රජතුමා චෝළ ආධිපත්‍යයෙන් රජරට මුදා ගැනීමට සමත් වීම.

(ලකුණු 08යි)

(ii) දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමා

- දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජු (1236-1270) දඹදෙණිය රාජධානිය කරගත් පළමුවන පාලකයා වූ තුන්වන විජයබාහු රජුගේ පුත්‍රයාය.
- මේ රජුගේ රාජ්‍ය සමය දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික හා සංස්කෘතික වශයෙන් කැපී පෙනෙන අවධියක් විය.

<u>දේශපාලන</u>

- අභ්‍යන්තර හා විදේශ ආක්‍රමණ ජයගනිමින් දේශපාලන ස්ථාවරත්වයක් ගොඩනැගීම.
- වන්නි පාලකයින් අවනත කරගැනීම.
- කාලිංග මාඝ පළවා හැරීම.
- චන්ද්‍රභානුගේ ආක්‍රමණ පරාජය කිරීම.
- පාණ්ඩ්‍ය ආක්‍රමණ මැඩලීම (මේ පිළිබඳ මූලාශ්‍රගත තොරතුරු අපහැදිලිය).

<u>ආර්ථික</u>

- විදේශ වෙළෙඳාම (දෙවුන්දර පුවරු ලිපිය).
- පොල්, කොස්, කපු වගාවන් සිදු කරවීම.

<u>ආගමික හා සංස්කෘතික</u>

- දඹදෙණියේ දළදා මැදුරක් ඉදිකරවීම.
- දළදා වහන්සේ බෙලිගල සිට දඹදෙණියට වැඩමකරවීම හා දළදා පූජා පැවැත්වීම.
- උපසම්පදා කර්මයට අනුග්‍රහ දැක්වීම හා කඨින පූජෝත්සව පැවැත්වීම.
- ශාසන සංශෝධනය හා දඹදෙණි කතිකාවත ප්‍රකාශයට පත් කරවීම.
- අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු නගර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.
- දිවයිනේ විවිධ ස්ථානවල වෙහෙර විහාරස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.
- භික්ෂු අධ්‍යාපනයට අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- පිරිවෙන් ඉදිකරවීම (නන්දන පිරිවෙන, පළාබත්ගල, බෙලිගල භුවනෙකබාහු පිරිවෙන්).
- දෙවිනුවර උපුල්වන් දේවාලය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම හා වාර්ෂික ඇසළ පෙරහැර පවත්වන්නට නියම කිරීම.
- ශ්‍රීපාදස්ථානයට යන මාර්ගය පිළිසකර කරවීම.
- රජතුමා උගත් පඬිවරයෙක්වීම හා ග්‍රන්ථකරණයේ යෙදීම (කව්සිළුමිණ, විසුද්ධිමග්ගසන්නය, වනවිනිසසන්නය)
- රජතුමා 'කලිකාල සාහිත්‍ය සර්වඥ පණ්ඩිත' යන විරුදයෙන් හැඳින්වීම.

- රජු ග්‍රන්ථකරණයට අනුග්‍රහ දැක්වීම: මෙකල සිංහල, පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවන්ගෙන් විවිධ ක්ෂේත්‍ර අළලා ගද්‍ය හා පද්‍ය ග්‍රන්ථ රචනාවීම (පූජාවලිය, දෛවඥකාමධේනු, සද්ධර්මරත්නාවලිය, හත්ථවනගල්ලවිහාරවංසය, භෙසජ්ජමඤ්ජුසා, යෝගාර්ණවය, සමන්තකූටවණ්ණනා).

(ලකුණු 08යි)

(iii) ගම්පොළ අවධියේ යාපන රාජ්‍යයේ බල ව්‍යාප්තිය

- මේ පිළිබඳ තොරතුරු ලැබෙන මූලාශ්‍රය කිහිපයක් ලෙස කොටගම ද්‍රවිඩ ලිපිය, මැදවල විහාර ලිපිය, නිකාය සංග්‍රහය, රාජාවලිය, අලකේශ්වර යුද්ධය සඳහන් කළ හැකිය.
- ලංකා ඉතිහාසයේ ගම්පොළ රාජධානි යුගය ලෙස සැලකෙන්නේ දළ වශයෙන් ක්‍රි. ව. 1341-1410 අතර කාලයයි.
- යාපනය කෙන්ද්‍ර කරගෙන උතුරේ රාජ්‍යයක් ගොඩනැගීම ආරම්භ වූයේ ක්‍රි. ව. 1310 - 1311 කාලයේදී ය.
- යාපනය රාජ්‍යයේ පාලකයන් 'ආර්යචක්‍රවර්ති' යන පොදු නාමයෙන් හඳුන්වා ඇත.
- ගම්පොළ රාජධානි සමය වන විට ආර්යචක්‍රවර්තිගේ බලය වර්ධනය වෙමින් පැවතිණි.
- ක්‍රි. ව. 1344 මෙරටට පැමිණි ඉබ්න් බතූතා ආර්යචක්‍රවර්ති 'ලංකාවේ සුල්තාන්' ලෙස හඳුන්වා තිබේ. එවකට මුතු වෙළෙඳාම ද ආර්යචක්‍රවර්ති අත පැවති බව දක්වයි.
- ගම්පොළ තුන්වන පාලකයා වූ තුන්වන වික්‍රමබාහු රජ දවස (ක්‍රි . ව. 1356/57-1371/1372) ආර්යචක්‍රවර්තිගේ හමුදාව සිංහල රාජධානියට කඩා වැදුණු බව කොටගම ද්‍රවිඩ ලිපියේ සඳහන් වේ.
- මැදවල විහාර ලිපියට අනුව තවත් අවස්ථාවකදී ආර්යචක්‍රවර්ති විසින් රට අභ්‍යන්තරයේ බලයක් ගොඩනගා ගෙන තිබූ බව පැහැදිලි වේ. එසේම, රට අභ්‍යන්තරයේ ප්‍රදේශ කීපයක් වන සිදුරුවාන, බලවිට, මාතල, දුම්බර හා සගම තුන්රට 'මඬිගය' (බදු) බමුණන්ට පවරාදීමෙන් මෙකී කාරණය තවදුරටත් පැහැදිලි වේ.
- එමෙන්ම මේ වනවිට ආර්යචක්‍රවර්ති කොළඹ, වත්තල, හලාවත, මීගමුව යන වෙරළ මධ්‍යස්ථානයන්හි බලය අත්පත් කරගෙන තිබිණි. ඉන්දියන් සාගරයේ වෙළෙඳාම ද මොහු අත පැවතිණි.
- ආර්යචක්‍රවර්ති පළවා හැරීම සඳහා එකළ අගමැතිව සිටි අලගක්කෝනාර (අලකේශ්වර) කෝට්ටේ බලකොටුවක් ඉදිකිරීම ඇතුළු තවත් පියවර කිහිපයක් ගෙන ඇත. මෙකී අලගක්කෝනාර, යුද සංවිධානය ශක්තිමත් කිරීමෙන් පසුව ආර්යචක්‍රවර්තිගේ බදු එකතු කරන්නන්හට පහරදී පළවා හැරීයේය.

- මේ බව ඇසූ ආර්යචක්‍රවර්ති කෝපයට පත් ව ගොඩින් හා මුහුදින් එකවර පහරදීම සඳහා සේනාංක දෙකක් එවීය. ගොඩින් පැමිණි සේනාව මාතලේ කඳවුරු බැඳගත් අතර මුහුදින් පැමිණි සේනාව දෙමටගොඩ හා ගොරකාන කඳවුරු බැඳ ගැනීම.
- මේ තත්ත්වය නිසා ගම්පොළ පාලකයා වූ පස්වන භුවනෙකබාහු රජු රයිගමට පලා ගියේය.
- උඩරට සේනාව විසින් මාතලේ කඳවුරු බැඳගෙන සිටි සේනාව පරාජය කළේය. අලගක්කෝනාර විසින් දෙමටගොඩ හා ගොරකාන කඳවුරු බැඳගෙන සිටි සේනාව විනාශ කිරීමට සමත් විය.
- මෙයින් යාපන රාජ්‍යයේ බල ව්‍යාප්තිය සීමා විය.

(ලකුණු 08යි)

(iv) කෝට්ටේ යුගයේ අධ්‍යාපනය හා සාහිත්‍යය

<u>අධ්‍යාපනය</u>

- හයවන පරාක්‍රමබාහු රජ සමයේ පැවති දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික හා ශාසනික දියුණුව මෙන්ම රාජ්‍ය අනුග්‍රහයත් අධ්‍යාපනයේ වර්ධනයට පිටුබලයක් විය.
- වීදාගම ශ්‍රී ඝනානන්ද, තොටගමුවේ විජයබා, දෙවුන්දර ඉරුගල්කුලතිලක, කෑරගල පද්මාවති, පැපිලියානේ සුනේත්‍රාදේවී සහ එරබත්ගොඩ ධර්මරාජ වන පිරිවෙන් ප්‍රකට ශාස්ත්‍රායතනවීම.
- මෙම අධ්‍යාපන ආයතනවල සිටි භික්ෂූන් වහන්සේ සුවිශාල ධර්ම ශාස්ත්‍රීය සේවයක නිරතවීම (වීදාගම මෛත්‍රීය හිමි, කෑරගල වනරතන හිමි, තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි).
- මෙම අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානවල සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, ප්‍රාකෘත හා දෙමළ වැනි භාෂාවන් ද කාව්‍ය, නාටක, ජ්‍යොතිර්විද්‍යා, ගණිතය, චතුර්වේදය, වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය වැනි විවිධ විෂයයන් ද ඉගැන්වීම.
- ගිහි පැවිදි පඬිවරුන් විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට අයත් ග්‍රන්ථ රචනයෙහි නිරතවීම (මහා කාව්‍ය, බුදුගුණ කාව්‍ය, සන්දේශ කාව්‍ය, උපදේශ ග්‍රන්ථ හා ප්‍රශස්ති ආදිය).
- වනවාසී හා ග්‍රාමවාසී භික්ෂූන් තරඟයට ග්‍රන්ථකරණයෙහි නියුක්තවීම හේතු කොටගෙන සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයක් හටගැනීම. වනවාසී සම්ප්‍රදාය කෑරගල පද්මාවති පිරිවෙනෙ වෙතින් ද ග්‍රාමවාසී සම්ප්‍රදාය තොටගමුවේ විජයබා පිරිවෙන වෙතින්ද නියෝජනය වීම.
- මෙම අධ්‍යාපන ආයතන ජාත්‍යන්තර කීර්තියට පත්ව තිබීම නිසා විදේශවලින් ගිහි පැවිදි සිසුන් පැමිණ ඇත (ශ්‍රී රාමචන්ද්‍ර කවිභාරතී පඬිවරයා ද තොටගමු විජයබා පිරිවෙනට පැමිණියේ ශ්‍රී රාහුල මාහිමියන්ගේ ගෝලයෙකු හැටියටය).

<u>සාහිත්‍යය</u>

- ගිහි පැවිදි අධ්‍යාපනය දියුණුවීම හා සාහිත්‍යයේ දියුණුවක් ඇතිවීම.

- ➢ එකල විසූ ගිහි පැවිදි පඬිවරුන්ගෙන් සාහිත්‍යයේ දියුණුවට සුවිශේෂී දායකත්වයක් ලැබීම.
- ➢ මේ පඬිවරුන් සිංහල, පාලි, සංස්කෘත යන භාෂාවන්ගෙන් විවිධ ක්ෂේත්‍ර අළලා ගද්‍ය පද්‍ය ග්‍රන්ථ රචනා කිරීම.
  - වීදාගම මෛත්‍රී හිමි - බුදුගුණාලංකාරය, ලෝවැඩ සඟරාව, හංස සන්දේශය
  - තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමි - කාව්‍යශේඛරය, සැළලිහිණි සන්දේශය, පරෙවි සන්දේශය
  - වෑත්තෑවේ හිමි - ගුත්තිල කාව්‍ය
  - ශ්‍රී රාමචන්ද්‍ර කවිභාරතී - භක්තිශතකය, වෘත්ත රත්නාකාර පඤ්චිකා
  - ඉරුගල් කුලතිලක හිමි - කෝකිල සන්දේශය
  - ධම්මදින්නාචාර්ය විමලකීර්ති හිමි - සද්ධර්මරත්නාකරය
  - නන්නූර්තුනෙයියාර් - රුවන්මල පද්‍යයට නැගීම, නාමාවලිය

(ලකුණු 08යි)

C කොටස

6. ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ පළාත්වල පෘතුගීසීන් හා ලන්දේසීන් විසින් අනුගමනය කරන ලද ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සංසන්දනාත්මකව පරීක්ෂා කරන්න.

<u>අරමුණු:</u>

- පෘතුගීසීන්: පෙරදිගට පැමිණීමට අරමුණු දෙකක් මුල් විය (වස්කෝ ද ගාමාගේ ප්‍රකාශය 'අප මෙහි පැමිණියේ කුළුබඩු හා ක්‍රිස්තියානීන් සොයාගෙනය.')

  1) වාණිජ - වෙළඳ ද්‍රව්‍ය (විශේෂයෙන් කුළුබඩු) යුරෝපයට ගෙනගොස් විකුණා ලාබ ඉපයීම

  2) ආගමික - කතෝලික ආගම ප්‍රචාරය කිරීම

- ලන්දේසි: ඔවුන්ද පැමිණියේ වෙළඳ ද්‍රව්‍ය ලබාගැනීම සහ ස්වකීය ආගම වූ ප්‍රොතෙස්තාන්ත ආගම (කැල්වින් දහම) ප්‍රචාරය කිරීමටයි. එසේ වුවත්, ලන්දේසීන්ගේ ආර්ථික අරමුණ පෘතුගීසීන්ට සාපේක්ෂව වඩාත් ප්‍රබල වී යයි කිව හැක.

<u>ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය</u>

- පෘතුගීසි:

  දේශපාලන අධිකාරිය විසින්ම මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම

- ලන්දේසි:

  වෙළඳ සමාගම විසින් ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයවීම

- දෙපාර්ශවයම:
  - මෙරට ක්‍රියාත්මක කළ ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් විය.
    - ✓ යුරෝපය තුළ ඒ වන විට වෙළඳ වටිනාකමක් පැවති ද්‍රව්‍ය මෙරටින් ලබාගැනීම. (කුරුඳු, ගම්මිරිස් ඇතුළු අනෙකුත් කුළුබඩු,)
    - ✓ ශ්‍රී ලංකාවේ වරායන් ආශ්‍රිතව මෙතෙක් කල් වෙළඳ කටයුතුවල නියැලුණු ආසියාතු වෙළඳුන්ගේ (චීන, අරාබි, මලබාර්) වෙළඳ ඒකාධිකාරය තමන් අතට පත්කර ගැනීම.
- පෘතුගීසීන් මූලික වශයෙන් ස්වකීය ආර්ථික කටයුතු සඳහා දේශීය ආර්ථික හා පරිපාලන ක්‍රමය ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාවට නැංවීය (රාජකාරිය, ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය, බදු, බද්ද සංවිධානය).
- ලන්දේසීන්ද මේ හා සමාන ආකාරයෙන් ක්‍රියා කර ඇත:
  - පාරම්පරිකව පැවති ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.
  - කුල ක්‍රමය සහ අනිවාර්ය සේවා රාජකාරි ක්‍රමය උපයෝගී කරගැනීම.

එසේ නමුත් ලන්දේසීහු ඔවුන්ටම ආවේණික ලක්ෂණ සහිත ප්‍රතිපත්තියක්ද ක්‍රියාත්මක කළහ.

- ලංකාවේ ඉඩම් පිළිබඳ තොරතුරු අඩංගු තෝම්බු සකස් කිරීම මගින් ලන්දේසීන් ආර්ථික වටිනාකමක් සහිත ඉඩම් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීම.

- ප්‍රධාන වෙළඳ ද්‍රව්‍යය ලෙස කුරුඳු සැලකුව නමුත් ලන්දේසීන් සිය අයවැය පරතරය පියවාගැනීම සඳහා භාවිත කළේ පුවක් වෙළඳාමෙන් ලද ආදායමයි.
- කුරුඳු, කෝපි වගා කරවීම
- අන්තර්-ආසියාතික වෙළඳාමට සම්බන්ධ වීම.
- ඇළ මාර්ග ඉදිකරවීම (ප්‍රවාහනය).
- ඇතැම් වාරිමාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම හා ආණ්ඩුවේ වියදම් අඩුකර ගැනීමේ අරමුණින් සහල් නිෂ්පාදනය පවත්වාගෙන යෑම.

  කිරම, ඌරුබොක්ක වැනි ප්‍රදේශ පදනම් කරගෙන වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට පියවර ගැනීම හා මුතුරාජවෙල අස්වැද්දීම .
- කපු වැවීම, සහ රෙදි සායම්කරණය සඳහා භාවිතා කළ ඉන්ඩිගෝ වැවීම.
- ඇතැම් ප්‍රදේශවල කුරුඳු වගා කිරීමට පියවර ගැනීම. උදා: කදිරාන, ඇවරිවත්ත, කුරුඳුවත්ත
- උඩරට රාජධානිය සමග අභ්‍යන්තර වෙළඳාමක් පවත්වාගෙන යාම හා රට තුළ වෙළඳාමේ ඒකාධිකාරයක් ගොඩනගාගැනීම.

  ලුණු, කරවල වැනි දෑ උඩරටටත්, එම ප්‍රදේශයෙන් ගම්මිරිස්, බුලත්, කරාබු නැටි, කරඳමුංගු, මී ඉටි, මී පැණි ඇතුළු ද්‍රව්‍ය සමූහයක් වෙරළබඩ ප්‍රදේශවලටත් තවලම් මගින් ප්‍රවාහනය කිරීම.

(ලකුණු 16යි)

7. '1818 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී නිදහස් අරගලය ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක අවස්ථාවක් සලකුණු කරයි.'

(i) බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය ආරම්භ වූ ප්‍රදේශය නම් කරන්න.

ඌව-වෙල්ලස්ස ප්‍රදේශය

(ලකුණු 01යි)

(ii) බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලයේ නායකයන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.

කැප්පිටිපොල අදිකාරම්, මඩුගල්ලේ, කිවුලේගෙදර මොහොට්ටාල, කණිෂ්ඨ පිළිමතලාවේ, බූටෑවේ රටේ රාළ, කොහුකුඹුරේ රටේ රාළ, විල්බාවේ දොරේසාමි, ඉහගම හිමි, ගොඩේගෙදර මෙහොට්ටාල, දඹවින්න දිසාවේ

(ලකුණු 02යි)

(iii) බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය ඇතිවීමට 1815 උඩරට ගිවිසුම තුඩු දුන් ආකාරය සැකෙවින් දක්වන්න.

- 1, 2, 3, වගන්ති මගින් ගන්නා ලද පියවර - උඩරට රජු සිහසුනෙන් නෙරපා දැමීම, ලාංකීය රාජත්වය හා රාජාණ්ඩු ක්‍රමය අහෝසි කිරීම, එංගලන්තයේ රජු එම ප්‍රදේශවල රජු ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීම, උඩරට ප්‍රදේශයේ පාලන කටයුතු සඳහා ආණ්ඩුකාරවරයාගේ නියෝජිතයා වශයෙන් රෙසිඩන්ට්වරයෙකු (ජෝන් ඩොයිලි) පත් කිරීම.
- 4 වන වගන්තිය කඩ කිරීම - රදළ ප්‍රධානීන්ගේ බලතල හා වරප්‍රසාද ආරක්ෂා කරන බවට පොරොන්දු වුවද එයද කඩ කිරීම (මඩිගේ ලේකම් තනතුරට මුස්ලිම්වරයෙකු වූ හජ්ජි මරික්කාර් පත් කිරීම) සහ භික්ෂූන්ට හා රදළවරුන්ට නිසි ගෞරව නොදැක්වීම.
- 5 වන වගන්තිය කඩකිරීම - බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයන් භික්ෂූන් වහන්සේට ගරු සත්කාර කරන බවටත් විහාර හා දේවාලගම් ආරක්ෂා කරන බවටත් පොරොන්දු වුව ද ඉංග්‍රීසීන් එය කඩකළ නිසා බෞද්ධ භික්ෂූන් හා ජනතාව තුළ ඔවුන් කෙරෙහි අප්‍රසාදයක් වර්ධනයවීම.

(ලකුණු 04යි)

(iv) 1818 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලයෙන් උද්ගත වූ ප්‍රතිඵල කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් එය ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක අවස්ථාවක් සලකුණු කරන අයුරු පරීක්ෂා කරන්න.

- මෙම අරගලය ඉංග්‍රීසීන් විසින් දැඩි ලෙස මර්දනය කිරීම (යුධ නීතිය පැනවීම / බිම්පාළු ප්‍රතිපත්තිය). එසේම එම නැගී සිටීම හේතුවක් කොටගෙන ඉංග්‍රීසීන් විසින් තමන්ට රිසි පරිදි උඩරට පරිපාලන ව්‍යුහයේ වෙනස්කම් ඇති කිරීම (1818 නොවැම්බර් 21 උඩරට ප්‍රකාශනය).
- එමගින් ඉංග්‍රීසීන් උඩරට ප්‍රදේශවල ස්වකීය බලය තහවුරු කරගැනීම.
- උඩරට ප්‍රදේශ තවදුරටත් වෙනම පාලන ඒකකයන් ලෙස පවත්වාගෙනගෙන යාම.
- උඩරට රදළ ප්‍රධානීන්ගේ පරිපාලන බලතල කප්පාදු හා එමගින් ඔවුන්ගේ සමාජ-ආර්ථික වරප්‍රසාද සීමා කිරීම. මේ හේතුකොටගෙන උඩරට සාම්ප්‍රදායික නායකත්වය දුර්වල වීම.
- පැවති යුක්තිය පසිඳලීමේ හා දඬුවම් නියම කිරීමේ ක්‍රමය වෙනස් කිරීම.

මේ ආදී අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ඉහත ප්‍රකාශය පිළිබඳ විග්‍රහ කළ යුතුයි.

(ලකුණු 09යි)

8. 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ පරීක්ෂා කරන්න.

- 1972 ජනරජ ව්‍යවස්ථාව සකස්කරන ලද්දේ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් ව්‍යවස්ථා සම්පාදක මණ්ඩලයක් ලෙස ක්‍රියා කරමිනි. එහෙයින් මෙය දේශීය නිර්මාණයකි.
- මෙම ව්‍යවස්ථාව 1972 සිට 1978 දක්වා ක්‍රියාත්මක විය.
- මෙම ව්‍යවස්ථාව ක්‍රියාත්මක වීමත් සමග එතෙක් පැවති සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව අහෝසි විය.
- මෙම ව්‍යවස්ථාව ජනරජ ව්‍යවස්ථාවකි.
- මෙතෙක් බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටය සමග පැවති සම්බන්ධතා මේ සමග අවසන් විය.
    - බ්‍රිතාන්‍ය රැජිණ තවදුරටත් මෙරට නායිකාව නොවීය. එහෙයින් අග්‍රාණ්ඩුකාර තනතුර අහෝසි විය.
    - ප්‍රිවි කවුන්සිලයට අභියාචනා ඉදිරිපත් කිරීමේ අයිතිය අහෝසි කෙරිණ.
    - ශ්‍රී ලංකාව සෙවරී ජනරජයක් විය. ඒ සමග රටේ නාමය ද ශ්‍රී ලංකාව නම් විය.
- පාලනය හා සම්බන්ධ ව්‍යවස්ථාදායක බලය පැවරුණේ මහජන ඡන්දයෙන් තෝරාගත් මන්ත්‍රීවරුනගෙන් සමන්විත වූ ජාතික රාජ්‍ය සභාවටය.
- ඒක මණ්ඩල ව්‍යවස්ථාදායකයක් වූයෙන් එතෙක් පැවති සෙනෙට් සභාව අහෝසි විය. ජනතාවගේ පරමාධිපත්‍යය උත්තරීතර බව ප්‍රකාශ වින.
- ජාතික රාජ්‍ය සභාවට සීමාවකින් තොරව ව්‍යවස්ථා පැනවීමේ බලයක් පැවරින. සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය යටතේ පැවති සීමා (29 (2)) ඉවත් කෙරිණ. මෙතෙක් පැවති රාජ්‍ය සේවා කොමිසම හා අධිකරණ සේවා කොමිසම අහෝසි කෙරිණ.
- විධායක කටයුතු මෙහෙයවන ලද්දේ අගමැති ප්‍රමුඛ කැබිනට් මණ්ඩලය විසිනි. අහෝසි කළ ඉහත කී කොමිසම් සභා බලතල ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ විධායකය විසිනි.
- ජනාධිපති ධූරය නාමික විධායකයක් බවට පත් විය.
- මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වගන්ති ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කොට තිබිණ. ජාතික භාෂාව, ජාතික ආගම, ජාතික ගීය, ජාතික කොඩිය ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කොට තිබිණ. බුද්ධාගම ආරක්ෂා කරන බවට හා පෝෂණය කරන බවට වගන්ති ඇතුළත් විණි.
- මෙම ව්‍යවස්ථාව යටතේ පවත්වන ලද එකම මැතිවරණය 1978 දී පැවැත්විණ. මන්ත්‍රීවරු 168 දෙනෙකු තෝරාගනු ලැබිණ.

(ලකුණු 16 යි)

9. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ

(ii) දහනවවන සියවසේ දෙවන භාගයේ ඇති වූ බෞද්ධ පුනර්ජීවනය

(iii) පොන්නම්බලම් රාමනාදන්

(iv) 1956 මහා මැතිවරණය

(i) ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ

- උඩරට අවසාන පාලකයා වූ මෙම රජුගේ රාජ්‍ය කාලය ක්‍රි.ව. 1798 සිට 1815 දක්වා වේ.
- උඩරට නායක්කර් පාලනයේ සම්ප්‍රදායට පටහැණිව බලයට පත්වීම හා ඒ සඳහා මහාදිකාරම වූ පිළිමලව්වේ තීරණාත්මක භූමිකාවක් ඉටුකිරීම.
- උඩරටට එල්ල වූ ප්‍රථම ඉංග්‍රීසි ආක්‍රමණය මේ රජුගේ පාලන සමය තුළදී එල්ලවීම (1803-04).
- පිළිමතලව්වේ සමග ගැටුම් ඇතිකරගැනීම හා එම ගැටුම් රජු හා රදළයන් අතර ගැටුමක් දක්වා වර්ධනය වීම.
- මෙම ගැටුම උත්සන්නවීම සහ ඉංග්‍රීසීන්ගේ සහාය ඇතිව රජු නෙරපාහැරීම.
- මෙම රජු ඇතැම් තැනක දුර්දාන්ත පාලකයෙකු ලෙස කටයුතු කළ නමුත් (ඇහැලේපොල පවුලේ සාමාජිකයන් ඝාතනය කරවීම) ඔහුගේ පාලනයේ ඇතැම් සාධනීය ලක්ෂණද පැවතුණි (මහනුවර නගරය අලංකාර කිරීම - බෝගම්බර වැව හා පත්තිරිප්පුව කරවීම)

(ලකුණු 08යි)

(ii) දහනවවන සියවසේ දෙවන භාගයේ ඇති වූ බෞද්ධ පුනර්ජීවනය

- ආරම්භය - ක්‍රිස්තියානි මිෂනාරිවරුන්ගේ ආගම් ප්‍රචාරක කටයුතු හා බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුවේ ප්‍රතිපත්තිවලින් බෞද්ධ ආගමට එල්ල වූ අභියෝග හේතු කොට ගෙන ඊට ප්‍රතික්‍රියාවක් ලෙස ආරම්භ විය.

- ගොගර්ලි වැනි පූජකයන් බෞද්ධාගම විවේචනය කිරීම හා බෞද්ධ නායකයන් ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඉදිරිපත් වීම:

  මෙම ප්‍රතිචාරයේ කූටප්‍රාප්තිය සලකුණු කරන ක්‍රියාකාරකම් අතර මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි සහභාගී වූ පානදුරාවාදය වැදගත්.

- එම වාදයට අමෙරිකාව තුළ ලැබුණු ප්‍රසිද්ධිය හේතු කොට ගෙන පරමවිඥානාර්ථවාදීන්ගේ අවධානය ලංකාව කෙරෙහි යොමුවීම:

ඕල්කට් තුමා සහ බ්ලැවැත්ස්කි මැතිණිය මෙරටට පැමිණීම: මෙරට පරමවිඥානාර්ථ සංගමය පිහිටුවීම හා බෞද්ධ අධ්‍යාපනයේ අභිවෘද්ධිය සඳහා එම සංගමය ඉදිරිපත් වීම (ආනන්ද, මියුසියස් ආදී බෞද්ධ පාසල් පිහිටුවීම)

- ➢ පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ පුනර්ජීවනයක් ඇතිවීම:

 1873 මාළිගාකන්ද විද්‍යෝදය පිරිවෙන සහ 1875 පෑලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන පිහිටුවීම; මේවා ප්‍රාචීන අධ්‍යයනය පිළිබඳ උගතුන් බිහිකරන මධ්‍යස්ථාන බවට පත්වීම.

- ➢ බෞද්ධයන් වෙනුවෙන් යම් යම් අයිතිවාසිකම් දිනාගැනීම:

 බෞද්ධ කොඩිය, වෙසක් නිවාඩු දිනය.

- ➢ බෞද්ධ ලිපි හා පොත්පත් පළකරන මුද්‍රණාල බිහිවීම හා එමගින් බෞද්ධාගම ප්‍රචාරය කිරීම හා බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුවේ ඇතැම් ප්‍රතිපත්ති විවේචනය කිරීම.
- ➢ නව වෙහෙර විහාර ඉදිවීම හා ථූපාරාමය, රුවන්වැලිසෑය වැනි ඓතිහාසික බෞද්ධ ස්මාරක ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.

(ලකුණු 08යි)

(iii) පොන්නම්බලම් රාමනාදන්

- ➢ 1851 දී යාපනයේ මානිපායිහි උපත ලැබීය (පියා - වාසලමුදලි අරුණාචලම් පොන්නම්බලම්).
- ➢ හින්දු පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයට දායකත්වය සැපයීම (පාසල් පිහිටුවීම - උඩුවිල් කාන්තා විද්‍යාලය පිහිටුවීම /යාපනේ පරමේශ්වර විද්‍යාලය (වර්තමාන යාපන විශ්වවිද්‍යාලය) පිහිටුවීම).
- ➢ 1873-86 අද්වකාත්වරයෙකු වශයෙන් සේවය කිරීම.
- ➢ 1879-92 ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ නිල නොලත් දෙමළ මන්ත්‍රීවරයා වීම.
- ➢ 1892-1906 ප්‍රථම ලාංකික සොලිසිටර් ජෙනරාල්වරයා ලෙස කටයුතු කිරීම හා නීතිපති ධුරයේ වැඩබැලීම.
- ➢ 1911-21 ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ 'උගත් ලාංකික' මන්ත්‍රීවරයා වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
- ➢ 1821-24 ව්‍යවස්ථාදායකයට නාමකරණයෙන් පත්වීම.
- ➢ 1924-30 ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ උතුරු පළාතේ නිල නොලත් මන්ත්‍රීවරයා වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
- ➢ මොහු, ජාතික ව්‍යාපාරයේ කැපී පෙනෙන නායකයෙකු වශයෙන් 1912 සුරාබදු පනතට විරුද්ධව හඬනැගීම හා 1815 සිංහල-මුස්ලිම් කෝලාහලය අවස්ථාවේ

බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව සිංහලයන් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකළ ආකාරය දැඩිව විවේචනය කිරීම.

- ➢ විහාර දේවාලගම් පනත සම්මත කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම.
- ➢ ජාතික ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ නායකයෙකු වුවත් සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීමට විරුද්ධ වීම.

(ලකුණු 08යි)

(iv) 1956 මහා මැතිවරණය

- ▪ 1956 අප්‍රේල් 5, 7 සහ 10 යන දිනවල මහා මැතිවරණය පැවැත්වීම.
- ▪ මෙම මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ කැපී පෙනෙන සිදුවීම් ගණනාවකි:
  - සිංහල භාෂාව පමණක් රාජ්‍ය භාෂාව වශයෙන් පිළිගැනීම.
  - විරුද්ධ බලවේග විසින් 1947 සිට අඛණ්ඩව බලයේ සිටි එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ ප්‍රතිපත්ති විවේචනය කිරීම හා ඒවායේ වෙනසක් අවශ්‍ය බව අවධාරණය කිරීම.
  - බුද්ධ ශාසන කොමිසම විසින් බුද්ධාගම සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුවෙන් ඉටුවිය යුතු වගකීම් අවධාරණය කරනු ලැබීම.
  - සමාජයේ විවිධ අංශ මුහුණ දී සිටි අර්බුද හමුවේ සඟ-වෙද-ගුරු-ගොවි-කම්කරු යන අංශ නියෝජනය වන 'පංචමහා බලවේගය' සංවිධානය වීම.
  - මේ සියලු බලවේග, එවකට පැවති යටත්විජිත ශේෂයන් සහිත ආණ්ඩුක්‍රමය වෙනුවට දේශීයත්වය ගරුකරන නව ආණ්ඩුක්‍රමයක් ලබාගැනීමේ අරමුණ ඇතිව ක්‍රියාකාරී වීම.
  - මේ ව්‍යාපාරය එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායකගේ නායකත්වයෙන් යුතු ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය වටා ඒකරාශී වීම.
  - වාමාංශික පක්ෂ වැනි විවිධ කණ්ඩායම් එම පක්ෂය සමග සම්බන්ධ වී මහජන එක්සත් පෙරමුණ නම් සන්ධානය පිහිටුවාගෙන ඒ යටතේ මැතිවරණයට ඉදිරිපත් වීම.
- ➢ රැස්වීම් හා ගෙන්ගෙට යාම් මගින් ඡන්ද ව්‍යාපාරය සිදුකිරීම.
- ➢ මහජන එක්සත් පෙරමුණ කැපී පෙනෙන ජයග්‍රහණයක් ලැබීම.
- ➢ එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ ජයග්‍රහණය ආසන 8කට පමණක් සීමා වීම.
- ➢ මෙම මැතිවරණ ව්‍යාපාරය මෙන්ම මහජන එක්සත් පෙරමුණේ ජයග්‍රහණයද මෙරට දේශපාලන ඉතිහාසයේ සන්ධිස්ථානයක් සනිටුහන් කිරීම.
  - දේශපාලන බලය එක් පක්ෂයකින් තවත් පක්ෂයකට මාරුවීම.
  - නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ නියෝජනය වූ කොටස් හා එහි කටයුතු වෙනස් වීම:

- ✓ සිංහල ජාතිකවාදීන්, බෞද්ධයන් හා මාක්ස්වාදීන් වශයෙන් ඒ තුළ මෙතෙක් වෙන්ව සිටි කණ්ඩායම් එක පෙරමුණක් වීම.
- ✓ ජාතික ඇඳුම / සිංහලෙන් සභාව ඇමතීම.

- නව රජය හා කැබිනට් මණ්ඩලය වෙනස් වීම.
- මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේදී පැවති ආණ්ඩුවට එරෙහිව ඉදිරිපත් වූ කරුණු හා විපක්ෂ කණ්ඩායම් ගෙන ආ යෝජනා ජයග්‍රහණය කිරීම මෙරට දේශපාලනය තීරණාත්මක ලෙස වෙනස් කිරීමට සමත් වීම.

- ✓ ආණ්ඩුව වෙනස් කිරීම අවශ්‍ය බව - අනිසි ලෙස බලය පාවිච්චි කිරීම, ධනවාදයට නැඹුරු ප්‍රතිපත්ති ආදිය විවේචනය කිරීම.
- ✓ සිංහල පමණක් රාජ්‍ය භාෂාව විය යුතු බව - ඉංග්‍රීසි පාසල් හා එම අධ්‍යාපනයට වැඩි තැන ලැබෙන බවට චෝදනා හා ඉංග්‍රීසි උගතුන්ට රජයේ තනතුරු ඒකාධිකාරයක් ඇති බවට චෝදනා ඉදිරිපත් වීම.
- ✓ බුදු සසුනේ චිරස්ථිතියට කටයුතු කළ යුතු බව - බෞද්ධ කොමිසම, එක්සත් බෞද්ධ පෙරමුණ හා සර් ජෝන්ගේ බෞද්ධ විරෝධී ප්‍රකාශවලට එරෙහිව වචේචන කිරීම.
- ✓ ආර්ථික ගැටලු පිළිබඳ අවධාරණය කිරීම - සහල් මිල, පාසල් දරුවන්ට දිවා ආහාරය සැපයීම අත්හිටුවීම, සහතික මිල ක්‍රමය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොකිරීම හා ධනවාදී ආර්ථික රටාව පිළිබඳ විවේචන එල්ල වීම.
- ✓ බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටය සමග පැවති ආණ්ඩුක්‍රම හා ගිවිසුම්ගත බැඳීම් ඉවත් කළ යුතු බව - හමුදා කඳවුරු.

(ලකුණු 08යි)

★★★★★★